

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-EYLÜL-EKİM EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

25.09.2011 Pazar

Bugün yılın son eğitim döneminin ilk günü olması sebebiyle eğitim ve etkinliklerin son derece dolu dolu geçeceği sinyalleri veriliyor. Kayıtlar alınmaya başlandı. Eğitimden arkadaşlarımız ile katılımcı arkadaşlar tanışırken, çeşitli anket evrakları hazırlanıp katılımcıların eğitimden önce doğa hakkında ne kadar bilgisini olup olmadığını belirlemek için hazırlıklar yapıldı.

Güzel bir öğle yemeğinin ardından Isparta Meteoroloji Bölge Müdürlüğü'nün yolu tutuldu. Gözlem ve rasat verilerinin nasıl hazırlandığı, gerekli ekipman ve malzemelerin tanıtımı ve kullanımı hakkında meteoroloji uzmanı Hasan Hüseyin AKSU hocamız detaylı bilgiler aktardı. Burada ki eğitim bittikten sonra zaman kaybetmeden Isparta ayazma mesirelik alanına doğru yol aldık. Önder hocamız alana varıncaya kadar araçta Isparta merkez ve çevresinin genel bir tanıtımını yaptı. Üniversitesi hakkında genel bilgiler aktardı.

Ayazma mesireliği tüm güzelliğiyle karşımızdaydı. Güzün etkisi kendisini göstermeye başlamıştı yavaş yavaş. Çeşitli ikram ve izzetlerden sonra değerli hocamız Mustafa AVCI eşliğinde Orman zararlıları koruma mücadeleleri ve dünyanın çeşitli böcek türleri hakkında bilgiler katılımcılara aktarıldı. Daha sonra Yasin ÜNAL hocamız drama etkinliğiyle öğrenme ve eğlenceyi bir arada üst düzeye çıkararak, katılımcıların yol yorgunluklarını atmalarını sağladı. Oradan hareketimizle birlikte akşam oluyordu artık. Akşam yemeğinin eşsiz lezzetiyle güç kazanan ekip ve katılımcılar toplantı salonunda gece geç saatlere kadar, program hakkında bilgi paylaştılar, tanıştılar, eğitim dönemi süresince karşılıklı katkılar hakkında uzun uzun sohbet edildi. Yarın hareketli bir gün olacaktı.

26.09.2011 Pazartesi

Güzel bir kahvaltının ardından Gölcük Tabiat Parkına hareket edildi. Parka gelince bizleri eşsiz bir manzara karşılıyordu hemen fotoğraf makinelerimize sarıldık. Burada uzun bir süre bulunacağımızı öğrenince adeta yarışa girdiğimiz fotoğraf çekme işlemini bırakarak manzaranın keyfini çıkarmaya başladık. İlk olarak oba liderleri ve obalar belirlendi. Ardından Yasin hocamız tüm hafta duyacağımız duyuru düdüklarını anlattı.

Yaban hayvanı gözlemlerinde kullanacağımız dürbünlerin dağıtılmasının ardından Emrah Tağı hocamız yaban hayatında kullanılan teknolojik aletlerden dürbün ve teleskop'un özelliklerini ve nasıl kullanılacağı hakkında bilgiler verdi. Su kuşu sayım teknikleri ve bu cihazları bu sayımda nasıl kullandıklarına değindi.

Proje yöneticisi Prof.Dr. İdris OĞURLU hocamız bizlere saha ve korunan doğal alan statüleri hakkında bilgiler aktardı. Hocamız bizleri göl kıyısından yaklaşık 200 m ileride ormanlık bir alana götürerek beklide yaşamımız boyunca hiç aklımıza gelmeyen bir şey yapmamızı istedi, bizlerden

hemen yere oturmamızı, gözlerimizi kapatarak doğayı dinlememizi istedi. Çok şaşırılmış ve bir o kadar utanmıştık hiç doğayı bizi biz yapanı dinlememiştik. Doğanın fısıltılarının ardından hocamız bizlere neler duyduğumuzu ve hissettiğimizi sordu. Tüm katılımcılar unutamayacağımız bu duygularımızı paylaştık.

Daha sonra hocamız etrafı gözlemleyerek yaban hayvanlarını göremesek dahi varlıklarını anlayabileceğimizi hemen bulduğumuz yerdeki örneklerle anlattı. Oturduğumuz yerde hemen yanı başımızda bulunan yaban domuzu patikasını gösterdi. Ardından Şengül hocamız hemen 10 m ilerimizde bir eşinti göstererek bunu yapan hayvanın ne olduğunu bize anlattı. Eşintinin ebatları, derinliği ve bu eşintiden çıkarılan toprağın biriktirilme yön, miktar ve şeklinden bunun bir sansar eşintisi olduğunu ve bunu nasıl anlayabileceğimizi detaylı olarak anlattı.

Bunlar dışında İdris hocamız iz, dışkı, kemirinti, patika, oyuk vb gibi yaban hayvanlarının arkalarında bıraktıkları çeşitli izlerden bu canlılar ve popülasyonları hakkında bilgilere nasıl ulaşabileceğimiz ve bu konuda yapıla gelen çalışmalar hakkında bilgiler verdi.

Daha sonra ormanlık bir alana ilerledik ve karaçam ağaçlarının altında farklı bir etkinlik gerçekleştirdik. Yasin hocamız bizlere bulduğumuz yerden bir ağaç seçmemizi istedi. Bu ağaçlara uzun zamandır görmediğimiz bir dostumuz, arkadaşımız, sevdiğimiz biri gibi sarılmamızı ve onunla konuşmamızı istedi. Bir süre sonra vedalaşarak ayrıldığımız ağaçların bizlere neler anlattığını sordu ve bunu bir kâğıda resmetmemizi istedi. Kâğıdın bir kısmına ağaç ve kendimizi resmettik. Diğer yarısına ise duygularımızı anlatan şiir yazdık. Tüm katılımcılar tek tek duygularımızı paylaştık. İlk başta komik gelmesine rağmen sanki hepimiz ağaçla bir bütün olmuştuk onun duygularını paylaşınca ayrılmak gerçekten çok zor oldu.

Güzel bir Isparta Düğün yemeğinin ardından göl kenarında yürüyüş yaptık. Yürüyüş sırasında yaban hayvanlarından sansar, tilki dışkısı, yabani atların izlerine kadar farklı belirtiler gözlemledik. Su kuşlarından Küçük Batağan'ı görme fırsatı da yakaladık.

Yürüyüşün ardından bizleri Muhittin GÖRMÜŞ hocamız karşıladı ve döl manzaralı bir sohbetle bizlere taşların cazibesi, dünyanın oluşum evrelerinden günümüze kıtalar ve denizlerin şekillenmesine kadar geçirdiği safhalardan bahsetti. Isparta ve memleketlerimizin anakaya tiplerinden tutun içlerinde bulunan fosil çeşitliliğine kadar birçok bilgiyi bizlerle paylaştı. Gölcük Tabiat parkının taşlarından göle attık baktık ki batmadılar inadına yüzüyorlardı. Hocamız bu taşların nasıl yüzdüğünü anlattı.

Daha sonra Yasin KARATEPE hocamız bizlere ekolojiden bahsetti kayalık, akasyalık, ibreli ağaçlık alanlar vb. çeşitli alanlara götürerek bu alanları birebir göstererek ekolojileri hakkında bilgiler verdi. Bu tip alanlarda yaşayan bitki ve hayvanlar hakkında da bilgilerini bizlerle paylaştı. Yoğun bir

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-EYLÜL-EKİM EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

eğitim gününün ardından akşam yemeğine geçtik. Burada bizleri projeye destek veren kurum ve kuruluşlardan gelen eğitimcilerimiz karşıladı. Sohbetler eşliğinde lezzetli bir akşam yemeği edik.

27.09.2011 Salı

Kahvaltımızı yapar yapmaz eşyalarımızı topladık ve kam yapacağımız alana doğru yola koyulduk ancak uğramız gereken yerler vardı. Bunlardan ilki SDÜ Orman fakültesiydi. Fakültede ilk olarak Oğuzhan hocamız bizleri Entomoloji laboratuvarında ağırladı. Burada bulunan böcek örneklerinden örnekler vererek bu canlılar hakkında bilgiler aktardı. Çam kese böceğinden apollo kelebeğine, çekirgelerden arılara kadar birçok böceğin biyoloji ve ekolojisi hakkında bizleri aydınlattı.

Daha sonra Orman Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cahit BALABANLI hocamız bizleri ağırladı sıcak çay eşliğinde toprağın derinliklerinden tutunda atmosferin üst tabakalarına kadar evrende canlıların hemen hemen tüm alanlarda bulunduğunu ve doğal dengenin elemanları olarak görevlerini yerine getirdiklerinden bahsetti. Orman fakültesi ve yapılan çalışmalar hakkında bizleri bilgilendirdi. Katılımcıların merak ettikleri soruları detaylarıyla yanıtlayan hocamız bizleri çok güzel ağırladı.

Bu güzel sohbetin ardından zooloji müzesi gezildi. Mustafa Önder hocamız bizlere burada yer alan yaban hayvanı türlerini ve tahnitleri anlattı. Beklide hiç göremeyeceğimiz bazı türleri canlıymış gibi görmek çok güzel bir duyguydu. Burada bulunan ya arazi çalışmalarında kullanılan malzemeler tek tek anlatıldı.

Atilla hocamız bizlere SDÜ kampüsünde manzara eşliğinde peyzaj ve farkındalık konularına değindi. Ekoloji kavramının tarihçesini ve günümüze kadar aldığı yolu ve şuan ki kavramsal ve yaşamsal değerini aktardı. Dünyadaki ve Türkiye'deki ilk Milli Parklar hakkında bilgiler verdi.

Eğirdir Akpınar seyir terasına öğle yemeği için hareket edildi. Yolculuk sırasında Önder hocamız Isparta'nın maddi ve manevi değerlerinin yanı sıra en çok bilinen özelliklerinden Davraz kayak merkezi, elmacılık, dokumacılık ve Isparta gülünden de bahsetti.

Yine yolculuk sırasında Mermer ocağı kenarında durularak Yasin hocamız bu alanların ekolojik olarak zararlarını anlattı.

Eğirdir gölünü tamamen gören bu eşsiz manzara eşliğinde gözlemler afiyetle yendikten sonra Yasin KARATEPE hocamız bizlere Akdeniz ve karasal iklimin kesiştiği Isparta ve Eğirdir'in iklim özellikleri, kayaç yapısı ve bunlara bağlı olarak gelişen bitki örtüsü anlatarak burada bulunan bitki türlerini sahada yürüyüş eşliğinde yerinde anlattı.

Kovada Gölü Milli Parkına yolculuğumuz başladı. Bu esnada Şengül hocamız Kovada gölünün jeolojik yapısını,

barındırdığı memeli, sürüngen, kuş ve balık türlerini tek tek anlatarak gölünün doğal ekolojisi ve kirlenme ile karşılaştığı sorunlardan bahsetti.

Halil hocamız bizlere kovada gölünün florasından bahsederek, yürüyüş parkurunda karşılaştığımız türleri anlattı. Yürüyüş parkurunda seyir terasındaki şahane manzaradan ayrılmak biraz güç oldu.

Akşam olmadan Kamp alanımız olan Yazılı Kanyon Tabiat Parkına ulaştık. Burada kamp kurma tekniklerinden, uygun yer seçimine, malzeme yerleştirilmesinden, çadır kurmaya kadar birçok bilgi uygulamalı olarak anlatıldı ve ardından herkes kendi çadırını kurmaya başladı.

Bu etkinliğin ardından akarsu kenarında, lezzetli alabalıkları afiyetle yedik.

28.09.2011 Çarşamba

Yazılı Kanyon Tabiat Parkı kamp alanında sabah 7 de kalktık ve kanyonda seher yürüyüşü yaptık. Yürüyüş sırasında yaban keşisini gözlemledik. Kamp alanına gelerek obalar kahvaltılarını hazırladılar ve hep birlikte kahvaltı yaptık.

Eğitmenlerimizden Oğuz YAKIN hocamız bizlere penye üzerine yaban hayvanlarının nasıl baskı yapılacağını uygulamalı gösteriyor. Hocamızın uygulamasının arkasından penye baskı yapılacak film ve boya dağıtılıyor. Katılımcılarımız penyeler üzerine hayal ettikleri hayvan resmini yapıp penyeleri giyiyorlar. Her arkadaşımız penyesinde bir hayvanı temsil ediyor. Katılımcılarımız bilgiyi ezberlemektense resmederek bilinçaltına alıyorlar.

Halil SÜEL hocamız GPS ve haritalar hakkında bilgi verdi. Harita üzerinde GPS koordinatı nasıl bulunur onu anlattı ve obalara süre vererek harita üzerinde nokta buldurdu. Her obaya birer GPS ve eğitim ölçerli pusula verildi ve oryantirik yarışması yapıldı. Yarışmayı süre olarak ilk bitiren kibebe obası oldu. Ama sadece hızlı olmak yeterli değildi ve o güne kadar yapılan eğitimlerle ilgili 10 soru soruldu ve soruların cevaplarını yaban gülü obası bilerek birinci oldu.

Akşam yemeği için ateş yakıldı ve yemek yarışması için malzemeler dağıtıldı obalar yemek yaptılar. Yarışma da birinci olan oba pomza obasıdır. Yemekten sonra ortaya bir ateş yakıldı ve " Kırmızı Başlıklı Kızın Hikayesi "okundu. Drama etkinliği için kura çekildi. Kibebe obası Kurdu gözleriyle, 6.5 Ispartalılar obası Kırmızı başlıklı kızın gözleriyle, Yaban gülü obası Avcı gözleriyle, Pomza obası Büyükanne gözleriyle hikayeye bakarak düşünme fırsatı verildi.

29.09.2011 Perşembe

Sabah 7.30 da uyanıldı ve kahvaltı hazırlanmaya başlandı. Artık kampta son günümüzdü kamp alanını topladık ve Yazılı Kanyondan ayrıldık. Sütçüler MYO' na geldik. Dersliğin birinde Yasin Ünal Hocamız bize Kuşlar

IDE GÜNLÜĞÜ | 2011-EYLÜL-EKİM EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

hakkında bir power point sunu sundu. Dünyada 9700 kuş türü vardır. Türkiye kuşlar açısından Avrupa'nın en zengin ülkesidir. Gözlem de kuşların en aktif olduğu saatleri seçmeliyiz. Sessizce yaklaşmalıyız. Kuş gözlemi sırasında yanımızda dürbün, not defteri, teleskop, arazi çantası, kuş gözlem kitabı...vb eşyalar gereklidir. Kuşları nasıl ayırt ederiz ? Büyüklükleri, şekilleri, renkleri, desenleri, hareketleri zaman yer, ötüşleri ile ayırt ederiz.

Sütçüler MYO Müdür Yardımcısı Nejat EREM bizi odasında misafir etti. 1994 yılında kurulduğunu ve eğitime 1996 yılında başladığını belirtti. Öğlen MYO yemekhanesinde yemek yedik ve Ada da antik kenti için yola çıktık. Ada da antik kentini bize Önder hocamız anlattı. Adada antik kentine bir değinecek olursak kent iki dağ arasına kurulmuş 7000 yıllık tarihe sahip geçmişe sahip kent zaman içerisinde meydan gelen büyük depremler sonucu büyük oranda tahribat görmüş ancak Anadolu'da ayakta kalan ender antik kentlerden birisi. Kent zamanında Hristiyanlığın Anadolu'ya yayılmasına önemli bir merkez görevi görmüş kent halkı Roma ve Bizans hâkimiyetine girdikten sonra halk zaman içerisinde Kıbrıs ve benzeri ülkelere paralı asker olarak gitmişler ve kent terk edilmiştir. Antik kent ülkemizin büyük orman kuran ardıç ağaçlarının içerisinde kalmış böylece büyük ardıç ormanlarının içerisinde geçip Zindan mağarasında geçiyoruz. Şengül Hocamız bize zindan mağarası hakkında bilgi verdi. Zindan mağarası 785 uzunluğunda olup önünde kutsal alan kapısının aksında roma dönemi köprü ve kutsal alanla ilgili roma dönemine ait yamaç evler bulunmaktadır. Mağara girişinde üzerinde tanrı Eurymeda başı iki yanında yunus motifi alta üste kanatlı uçan erkek motifleri bezeli mozaik bulunmaktadır. Zeus tasvirli suzak kayanın üzerine işlenmiş yıldırım demeti burada ana tanrıçaya tapıldığını göstermektedir. Bu kutsal alan tymriada kentidir. Mağara yazları serin kışın ise sıcaktır. Mağara içerisinde yarası kolonisi yaşamaktadır. Mağara daha yeni zamana kadar ziyaret edilememekte idi ancak son zamanlarda mağara içerisinde ve çevresinde düzenlemeler yapılmış haftada 6 gün açık tutulmakta ve akşam altıya kadar ziyaret edilebilir ancak pazartesi kapalıdır.

Eğirdir Nafiz Yürekli Uygulama Oteline geçtik, eşyalarımızı bırakıp akşam yemeği yemek için çıktık. Yemekten sonra otelin toplantı salonunun da Doç. Dr. Hasan ALKAN Hocamız bize " Kırsal Kalkınma da 1. cil Paydaşlar " hakkın da bilgi verdi. Korunan Alanları korurken, master planları hazırlarken katılımcılık ilkesinin ne kadar önemli olduğundan bahsetti. Yrd. Doç. Dr. Mehmet EKER Hocamız Ormanlık Faaliyetlerinin Çevresel Etkileri ve Harita Bilgisi hakkında bilgi verdi. Gece 11.30 da Oğün hocamızla birlikte gökyüzü gözlemi yapıldı.

30.09.2011 Cuma

Sabahın erken saati: 06.00. Erol Keskin hocamız otelin girişinde Eğirdir Gölü hakkında detaylı bilgiler aktardı. Sulak alanlar ve bunların koruma yolları hususunda katılımcıları çok değerli bilgileriyle aydınlattıktan sonra, Eğirdir Gölü'nün Hoyran bölümü kısmında boyalı köyü sınırlarındaki kuş gözlem alanında, gözlem yapıldı. Başlıca; Sakarmeke, Bahri, Akbalıçıl, Erguvani Balıkçıl, Karabatak, Küçük Batağan, Delice ve Benekli Su Kaplumbağası türleri keşfedildi. Hava şartları biraz daha gözlemleri sıkıntılı hale getirdi. Rüzgarın şiddeti giderek arttı. Fakat katılımcılar zor şartlarda sınıyanıyor, gözlemleri üst seviyeye çıkarmak için gerçekten çaba harcıyorlardı. Zorlu gözlemden sonra sıcak bir çay eşliğinde kahvaltı, içimizi ısıttı desek yeridir. Sunum salonunda Milli Parklar ve Doğa Koruma Şube Müdürü Sema Ülker hanımın "Isparta'nın korunan alanları" hakkında ki sunumu herkesi cezbettti. Sulak alanlar ve koruma tedbirleri dâhilinde yapılan çalışmalar ve Türkiye genelinde nasıl hareket edildiği konuları üstünde duruldu. Karşılıklı sohbet havasında güzel bir etkinlik oldu. Güzel bir öğle yemeğinin ardından Zindan mağarasının serin ve karanlık derinliklerine dalan katılımcılar, dolu dolu bilgi ve tecrübeyle geri döndüler. Eğirdir Gölü'nün eşsiz gün batımında akşam yemeği yorgunlukları atılıp, otele dönüp günün değerlendirmeleri yapıldı. Karşılıklı sohbetler ve deneyimler paylaşıldı. Gece bitmişti artık.

01.10.2011 Cumartesi

2011 yılının da son eğitim dönemi olması açısından, zaten bir burukluk vardı yüz ifadelerinde. Kahvaltı pürneşenin yanında ayrılığı da barındırıyordu. Bugün son gündü. Ama yine de eğitimlerin üst düzeyde geçmesi ve katılımcıların memnuniyeti son derece mükemmeldi. Eğirdir'in eşsiz güzelliğinin eşliğinde öğle saatine kadar değerli Süleyman UYSAL hocamız önderliğinde eğitimlerimiz katılımcılarla detaylı röportajlar gerçekleştirdi. Kapanış anketleri düzenlendi. Katılımcıların eğitim dönemi içinde yaşadıkları anları kaydettikleri yazılar toplandı, günlükler kaydedildi.

Isparta ya hareket zamanı gelmişti. Hiç gitmek istemeyen katılımcıların ayakları geri geri gidiyordu sanki. Isparta'da ki güzel bir öğle yemeğinin ardından sakin bir çay bahçesinde çaylar yudumlanırken yavaş yavaş memleketlerine hareket zamanı gelen katılımcılar fotoğraf çektiler son birlikteliklerini ölümsüzleştiriyorlardı. Bir dönem daha kazasız belasız hakkıyla tamamlanmıştı.